

HNB

EUROSUSTAV

Strategijski plan

ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2026.

Strategijski plan

ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2026.

HRVATSKA NARODNA BANKA
EUROSUSTAV

Uvodna riječ guvernera

Boris Vujčić
guverner

Održavanje stabilnosti cijena i očuvanje financijske stabilnosti trajni su zakonom određeni zadaci Hrvatske narodne banke i ujedno njezini glavni strategijski ciljevi za ovo strategijsko razdoblje, kao i u budućnosti.

Uvođenje eura bio je poseban cilj, u skladu s obvezama koje smo prihvatili 2013. godine, kada je Hrvatska pristupila Europskoj uniji. Ulazak u europodručje bio je višegodišnji proces, čije smo brojne etape savladavali uspješno u najkraćim mogućim rokovima počevši od 2017. Na kraju, 1. siječnja 2023. euro je postao službena valuta u Hrvatskoj, a operativni prelazak na novu valutu proveden je iznimno uspješno; opskrba novcem kao i sustavi platnog prometa radili su od prvog trenutka besprijekorno. Sada je pred nama, kao jedan od važnih strategijskih ciljeva, i uspješna integracija u Eurosustav. Kao dio Eurosustava sudjelujemo u oblikovanju i provođenju zajedničke monetarne politike u europodručju. Provođenjem monetarne i devizne politike, izdavanjem novčanica i kovanog novca, obavljanjem poslova supervizije i nadzora, vođenjem računa kreditnih institucija, obavljanjem platnog prometa po tim računima te uređivanjem i unaprjeđivanjem sustava platnog prometa pridonosimo sigurnosti i pouzdanosti bankovnog sustava te stabilnosti financijskog sustava u cjelini te i time ostvarujemo svoje važne strategijske ciljeve.

Također, čvrsto smo usmjereni prema održivom razvoju. Eventualno zanemarivanje ozbiljnih izazova koje pred nas postavljaju klimatske promjene moglo bi se negativno odraziti i na dva temeljna strategijska cilja – stabilnost cijena i financijsku stabilnost.

Poput drugih europskih središnjih banaka, i Hrvatska narodna banka posvećena je jačanju financijske pismenosti i praćenju prava potrošača, koji su neodvojiv element financijske stabilnosti. Od Hrvatske narodne banke očekuje

se osiguranje uvjeta financijske stabilnosti i stabilan bankovni sustav u kojemu će štednja građana biti sigurna. S ciljem unaprjeđenja zaštite potrošača, putem financijske edukacije poboljšava se pozicija potrošača kao korisnika proizvoda i usluga kreditnih institucija. U tom smislu, Hrvatska narodna banka svojim radom želi pridonijeti i tome da hrvatski potrošači budu što kompetentniji donositelji odluka i na planu osobnih financija.

Financijski svijet već dugo posluje i digitalno i taj proces ubrzano napreduje. Hrvatska narodna banka prati nove zahtjeve i prilagođuje im se te sudjeluje i u pripremama Europske središnje banke za uvođenje digitalnog eura, a nakon što EU donese sve potrebne propise. Digitalni euro je digitalni novac koji bi izdavao Eurosustav – Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke onih članica EU-a koje su uvele euro. Ideja o uvođenju digitalnog eura kao centralnobankarskoga digitalnog novca za građane europodručja nastala je kao odgovor na sve veću potrebu za sigurnim i pouzdanim elektroničkim plaćanjima u Europi.

Jedan od naših strateških ciljeva je i djelotvorno, odgovorno i transparentno upravljanje organizacijom, bez kojeg nije moguće ostvariti ostale naše strateške ciljeve. Prema vanjskim dionicima, to znači poštovanje i otvorenost u odnosu na sve javnosti, od Hrvatskog sabora do stručne i medijske javnosti, od financijskog sektora do civilnog društva, i naravno, prema svim hrvatskim građanima. Da bi ostvarila ovaj strateški cilj, Hrvatska narodna banka u svim svojim dijelovima, i kao cjelina, mora njegovati zajedničke vrijednosti poput sigurnosti, neovisnosti, vjerodostojnosti, transparentnosti, odgovornosti, integriteta, visokih razina kompetencija, djelotvornosti i zajedništva, efikasne i otvorene vertikalne i horizontalne komunikacije, kao i međusektorske suradnje. Također, Hrvatska narodna banka u radnoj sredini želi poticati pravo na različitost i na svaku vrstu ravnopravnosti kao važne preduvjete za dostojanstvo i uspješan rad svih zaposlenika, internih dionika hrvatske središnje banke.

Sadržaj

O nama	6
Naša vizija	7
Naša misija	7
Naše vrijednosti	7
Smjernice s osvrtom na okruženje	8
Strategijski ciljevi	12

0 nama

Okrugla dvorana u zgradi Hrvatske narodne banke; svojedobno glavna burzovna dvorana nekadašnje Zagrebačke burze za robu i vrednote

Središnja smo banka Republike Hrvatske i u svome smo radu samostalni i neovisni. Naš temeljni cilj jest održavanje stabilnosti cijena, pri čemu vodimo računa i o stabilnosti financijskog sustava u cjelini.

Iza nas je uspješno uvođenje eura u Hrvatskoj, čime smo postali dio Eurosustava i sudionik u definiranju i provođenju monetarne politike Europske unije.

Područja su našeg djelovanja monetarna politika i financijska imovina, financijska stabilnost, istraživanja i statistika, platni

promet i opskrba novcem, supervizija kreditnih institucija te ostala područja poslovanja koja su podrška navedenima.

U cjelokupnom svom djelovanju društveno smo odgovorni, otvoreni prema javnosti te usmjereni održivom razvoju, a naši zaposlenici, s visokom razinom stručnosti i posvećenosti svojim zadacima, naša su najveća vrijednost.

Pred nama je nastavak dosadašnjih uspješnih prilagodbi u procesu integracije u Europski sustav središnjih banaka i jačanje naše uloge u tom sustavu.

Naša vizija

Središnja smo banka koja je dio Eurosustava, a naši su glavni ciljevi održavanje stabilnosti cijena i financijske stabilnosti.

U cjelokupnom svom djelovanju društveno smo odgovorni te usmjereni održivome razvoju.

Naša misija

Naš osnovni cilj jest postizanje i održavanje stabilnosti cijena. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje tog cilja, podupiremo gospodarsku politiku Republike Hrvatske i opću gospodarsku politiku Europske unije u skladu s načelom otvorenoga tržišnoga gospodarstva i slobodne konkurencije.

Kao dio Eurosustava sudjelujemo u oblikovanju i provođenju zajedničke monetarne politike u europodručju. Provođenjem monetarne i devizne politike, izdavanjem novčanica i kovanog novca, obavljanjem poslova

supervizije i nadzora, vođenjem računa kreditnih institucija, obavljanjem platnog prometa po tim računima te uređivanjem i unaprjeđivanjem sustava platnog prometa pridonosimo sigurnosti i pouzdanosti bankovnog sustava te stabilnosti financijskog sustava u cjelini.

U obavljanju zadataka rukovodimo se temeljnim zajedničkim vrijednostima, a čine ih visoka razina integriteta i kompetencija, sigurnost, neovisnost, vjerodostojnost, transparentnost, odgovornost, djelotvornost i zajedništvo.

Naše vrijednosti

Temeljne zajedničke vrijednosti

Smjernice s osvrtom na okruženje

U definiranju ciljeva za trogodišnje razdoblje velik je utjecaj okruženja kojemu se Hrvatska narodna banka svojim poslovanjem nastoji prilagoditi u onoj mjeri koja pridonosi ostvarenju temeljnog cilja i izvršavanju zakonom utvrđenih zadataka Hrvatske narodne banke. U tom smislu promatraju se i vanjsko i unutarnje okruženje.

Nakon što je 1. srpnja 2013. Republika Hrvatska postala članicom Europske unije, a Hrvatska narodna banka članicom Europskog sustava središnjih banaka, započeo je rad na zakonodavno-regulatornim aktivnostima koje su imale za cilj pravni okvir Republike Hrvatske u potpunosti uskladiti s europskim propisima, a čime bi se ostvarile pravne pretpostavke za ulazak Republike Hrvatske u europodručje, odnosno ulazak Hrvatske narodne banke u Eurosustav.

Danom ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav, 1. siječnja 2023., odnosno uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, stupile su na snagu zakonske odredbe kojima su ranije utvrđeni

zakonski zadaci Hrvatske narodne banke u određenoj mjeri izmijenjeni, poglavito u području monetarne politike.

S osvrtom na **pravno okruženje**, valja istaknuti da će u stratezijskom razdoblju od 2024. do 2026. Hrvatska narodna banka prilagođavati i dodatno usklađivati svoje podzakonske propise s pravnim aktima Europske središnje banke u području monetarne politike, platnog prometa, statistike, izdavanja gotovog novca i drugim područjima, koji će u međuvremenu biti izmijenjeni ili doneseni, te s drugim pravnim aktima Europske unije. Također, u slučaju eventualne izmjene temeljnih akata Europske unije, Hrvatska će narodna banka usklađivati i svoje temeljne zakonske zadatke iz Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci.

S osvrtom na **ekonomsko okruženje**, vidljivo je kako su proteklih nekoliko godina svjetsko gospodarstvo obilježila negativna kretanja zbog inflatornih pritisaka, posljedica pandemije koronavirusa te rata u Ukrajini. Uz negativna

globalna kretanja, u zemljama članicama Europske unije i europodručja očekuje se skroman rast ekonomske aktivnosti praćen tek postupnim usporavanjem inflacijskih pritisaka. Rast će i nadalje ostati izložen ponajprije negativnim rizicima, među kojima se najviše ističu sigurnost i cijena opskrbe energentima u Europi, posebice prirodnim plinom, s obzirom na rat u Ukrajini.

Navedeni rizici utječu i na gospodarski rast u Hrvatskoj. U sljedećem razdoblju očekuje se nastavak usporavanja inflacije s trenutnih razina koje premašuju 10% na godišnjoj razini na razine blizu ciljane veličine Europske središnje banke krajem ovoga trogodišnjeg razdoblja.

Očekuje se nastavak rasta realnog bruto domaćeg proizvoda po stopama koje bi se mogle kretati između 2,5% i 3% na godišnjoj razini.

Gospodarski rast prati nastavak povoljnih trendova na tržištu rada, odnosno rast broja zaposlenih i smanjenje stope nezaposlenosti, pri čemu bi smanjenje nezaposlenosti moglo biti malo slabijeg intenziteta od rasta broja zaposlenih.

Negativna globalna kretanja odrazila su se i na **društveno okružje**. Tako su kretanja na tržištu rada bila pod utjecajem dinamike gospodarske aktivnosti obilježene pandemijom, agresijom Rusije na Ukrajinu te s njima povezanih negativnih inflacijskih utjecaja. Pravodobnom reakcijom nositelja ekonomskih politika ublažen je negativan utjecaj, što je utjecalo na oporavak brži od očekivanog.

Nakon povećanja zaposlenosti za 2,1% u 2021., dijelom zbog izraženoga baznog učinka nakon pandemijske 2020., povećanje zaposlenosti nastavilo se i u 2022., ali malo slabijim intenzitetom, a izraženiji rast zaposlenosti zabilježen je u privatnom sektoru, i to u uslužnim djelatnostima povezanim s turizmom, nekretninama i ostalim poslovnim uslugama te industriji i građevinarstvu.

Kretanje broja zaposlenih u 2023. kao i očekivani rast BDP-a do kraja godine upućuju na to da bi se u 2024., kao i u 2025., moglo očekivati povećanje zaposlenosti. Očekivan je blagi rast u 2023. i 2024. realnih bruto plaća zbog i nadalje očekivanih inflacijskih pritisaka te malo izraženiji rast u 2025. i 2026.

Ipak, potrebno je istaknuti da će u nadolazećem razdoblju domaće tržište rada i dalje biti pod utjecajem dugoročnih čimbenika kao što su općenito nepovoljna demografska situacija, niža stopa participacije i zaposlenosti u odnosu na usporediva gospodarstva, regionalne neusklađenosti ponude i potražnje radne snage, koji će zahtijevati pravodobne reakcije nositelja politika, primjer kojih jest liberalizacija režima zapošljavanja radnika iz trećih zemalja.

Globalno gledano, **tehnološko okružje** iznimno se brzo razvija, a Hrvatska narodna banka implementira tehnološka unaprjeđenja u skladu s potrebama i raspoloživim financijskim, lokacijskim i ostalim resursima. U tijeku je znatan broj aktivnosti povezanih s tehnološkim unaprjeđenjima s naglaskom na informacijsko-komunikacijskoj infrastrukturi. Ulaskom Republike Hrvatske u europodručje Hrvatska je narodna banka postala jednom od nacionalnih središnjih banaka Eurosustava, što je utjecalo i na potrebu usklađivanja određenih dijelova informacijsko-komunikacijske infrastrukture, s ciljem dodatnih unaprjeđenja kako bi se osigurali potreban opseg aplikacijskih sustava, povjerljivost, raspoloživost i integritet podataka.

Dionici

S osvrtom na dionike važno je istaknuti opću javnost, banke, institucije i tijela Europske unije. **Građani** od HNB-a očekuju stabilnost cijena i osiguranje uvjeta financijske stabilnosti. Također, žele siguran i stabilan bankovni sustav, u kojemu će njihova štednja biti sigurna, a središnja banka neovisna o političkim utjecajima. Smatraju da ih HNB, uz druge za to zadužene javne i državne institucije, treba informirati i financijski educirati

kako bi što bolje razumjeli ulogu i zadatke HNB-a, javne financije i financijsku industriju.

HNB svojim radom želi pridonijeti tomu da hrvatski potrošači budu što kompetentniji donositelji odluka i na planu osobnih financija.

Hrvatska je članica europodručja, a HNB Eurosustava. HNB komunicira s javnošću, hrvatskom i europskom, odnosno sa svim svojim dionicima – interno sa svojim zaposlenicima, a eksterno sa Saborom RH, građanima, medijima (domaćim i inozemnim), financijskom javnošću, poslovnom zajednicom, akademskim krugovima, civilnim društvom i drugima. Pritom se koristi brojnim komunikacijskim formatima: za internu javnost intranet i *newsletter*, a za vanjsku javnost – internetska stranica HNB-a na kojoj se objavljuju publikacije, priopćenja, izvještaji, videomaterijali, istraživanja i drugo. Hrvatska središnja banka komunicira i putem konferencija, u direktnim susretima s građanima, studentima, učenicima, saborskim zastupnicima, s udrugama, odnosno s civilnim društvom. Dužnosnici, ali i predstavnici stručnih službi HNB-a, vrlo često javno istupaju objašnjavajući stručnoj i široj javnosti ciljeve i instrumente monetarne politike, a odnedavno su to odluke Upravnog vijeća ESB-a u donošenju kojih sudjeluje i guverner HNB-a. S ciljem uspostavljanja što uspješnijih odnosa s javnošću, HNB kontinuirano unaprjeđuje procese kako bi se postigla optimalna komunikacija sa svim dionicima, koristeći se dostupnom tehnologijom, primjerenom potrebama središnje banke. Stoga se hrvatska središnja banka služi i društvenim mrežama – YouTube, LinkedIn, Facebook, Instagram i Twitter. U sljedećem razdoblju osobita se pozornost želi posvetiti reformi internetske stranice i razvoju interne komunikacije.

U trajno dinamičnim ekonomskim i političkim prilikama, u hrvatskim, europskim i globalnim okvirima, HNB, poput drugih središnjih banaka, analizira i nastoji provoditi poboljšanja u vlastitom pozicioniranju u javnosti, i to

među svim svojim dionicima, a u skladu i s komunikacijskim ciljevima europodručja.

Unutar Eurosustava, HNB surađuje i razmjenjuje najbolje prakse sa svim članicama europodručja, ali i EU-a. U sljedećem razdoblju HNB će sudjelovati i u komunikacijskim projektima koje inicira ESB.

HNB redovito mjeri svoju reputaciju putem istraživanja pozicije koju ima u medijima i na društvenim mrežama, a u sljedeće tri godine planira se i detaljnije razrađeno interno i eksterno istraživanje, koje će obuhvatiti i veći broj dionika, a potom će se provesti i evaluacija postavljenih komunikacijskih ciljeva.

Snažna kapitaliziranost i visoka likvidnost odlikuju **bankovni sustav** u Republici Hrvatskoj i oslonac su sigurnoga i stabilnog poslovanja u neizvjesnim okolnostima krize izazvane pandemijom koronavirusa, naraslim geopolitičkim i makroekonomskim rizicima. Poslovanje kreditnih institucija strogo je regulirana djelatnost, s obzirom na to da postoji izražen javni interes za zaštitu depozita primljenih od javnosti. U skladu s tim, najveći dio pravila kojih se kreditne institucije moraju pridržavati u svojem poslovanju uređen je već na razini Europske unije, a dio pravila povezanih s poslovanjem kreditnih institucija uređuje i Hrvatska narodna banka, koja je odgovorna i za nadzor njihova poslovanja.

Uvođenjem eura Hrvatska je postala članica **europodručja i bankovne unije**, a Hrvatska narodna banka dijelom Eurosustava i jedinstvenoga nadzornog mehanizma. Time je Hrvatska narodna banka dodatno integrirana u odgovarajuće institucije, odnosno institucionalnu arhitekturu Europske unije i posebice europske Ekonomske i monetarne unije.

Kod unutarnjeg okružja sagledavaju se organizacijska struktura, organizacijska kultura i organizacijski resursi. Poslovne funkcije i organizacijska struktura hrvatske središnje banke odraz su uvjerenja da će u

okviru odabranog modela temeljni cilj i zadaci središnje banke biti ostvareni na optimalan način. Postojeća **organizacijska struktura** podržava poslovni sustav Hrvatske narodne banke organiziran kao funkcionalne cjeline. Hrvatska narodna banka njeguje izvrsnu **organizacijsku kulturu**, što je odraz njezina načina rada i načela koja primjenjuje na cjelokupnu poslovnu organizaciju. Analizom **organizacijskih resursa** obuhvaćeni su tehnički, informatički, financijski i ljudski resursi. *Tehnički resursi* u budućim će razdobljima zahtijevati renoviranje određenih objekata i prostora te osiguravanje dodatnih prostora. *Informatička*

tehnologija implementirana u Hrvatskoj narodnoj banci na visokoj je razini, a provode se i stalna unaprjeđenja te se nabavlja nova suvremena tehnologija. I nadalje će se provoditi tehnološka unaprjeđenja infrastrukture, a osobito u području virtualizacije, mrežnih tehnologija, nadzornih sustava i baza podataka. Analizom *financijskih resursa*, a uzimajući u obzir sadašnja saznanja o potrebnim financijskim resursima, procjenjuje se kako u trogodišnjem razdoblju ne bi trebalo biti znatnih oscilacija u kretanju ukupnih troškova poslovanja. Sagledavajući *ljudske resurse* pridavat će se važnost uvođenju novih, specifičnih obrazovnih programa.

STRATEGIJSKI CILJEVI

Strategijski ciljevi Hrvatske narodne banke za razdoblje od 2024. do 2026. proizlaze iz temeljnoga cilja i zadataka Hrvatske narodne banke utvrđenih Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci, koji su ujedno i dugoročne smjernice, te utjecaja i potrebne prilagodbe okruženju.

1. Održavanje stabilnosti cijena
2. Očuvanje financijske stabilnosti
3. Učinkovito funkcioniranje platnih sustava i sustava opskrbe novcem
4. Uspješna integracija u Eurosustav
5. Usmjerenost prema održivome razvoju
6. Djelotvorno, odgovorno i transparentno upravljanje organizacijom

1. Održavanje stabilnosti cijena

NAŠI PRIORITETI

- analiza činitelja koji pokreću dinamiku inflacije
- analiza odrednica kreditne ponude i potražnje i njihove povezanosti s monetarnom politikom
- analiza odrednica troškova zaduživanja na različitim segmentima financijskog tržišta
- analiza različitih faza transmisijskog mehanizma monetarne politike tržišnih i inflacijskih očekivanja radi ocjene njihove uloge u dinamici tekućih inflatornih kretanja i prognozi inflatornih kretanja u budućnosti

Održavanje stabilnosti cijena osnovni je cilj Hrvatske narodne banke, ali i Eurosustava, čijim je sastavnim dijelom Hrvatska narodna banka postala 1. siječnja 2023. Temeljni cilj Eurosustava i Hrvatske narodne banke ostvaruje se kroz zajedničku monetarnu politiku koju oblikuje i za čije je odluke nadležno Upravno vijeće Europske središnje banke.

Nakon završetka revizije strategije u srpnju 2021. Upravno vijeće Europske središnje banke smatra da se stabilnost cijena najbolje održava ciljanjem inflacije od 2% u srednjoročnom razdoblju. Definicija srednjoročnog razdoblja je fleksibilna jer adekvatna reakcija monetarne politike na odstupanje inflacije od cilja ovisi o podrijetlu, veličini i postojanosti toga odstupanja. Međutim, zbog djelovanja u dinamičnom gospodarskom okruženju te brojnih novih izazova s kojima se Eurosustav susreće, strategiju monetarne politike Eurosustava vjerojatno će trebati redovitije revidirati i prilagođavati, a namjera Upravnog vijeća Europske središnje banke je procijeniti njezinu prikladnost ponovno u 2025. godini.

Trenutno, stopa inflacije od 2% smatra se dovoljno niskom kako bi gospodarstvo u potpunosti moglo iskoristiti prednosti stabilnosti cijena, a ujedno naglašava i predanost Europske središnje banke u osiguranju dodatnog prostora u borbi protiv rizika od deflacije i osiguranju da monetarna politika ostane učinkovita u odgovoru na inflaciju, koja je preniska. Europska središnja banka smatra da je preniska inflacija jednako nepovoljna kao i previsoka. Obje su jednako nepoželjne. Riječ je o simetričnom ciljanju inflacije. Takav cilj pruža jasno sidro za inflacijska očekivanja, koja su ključna za održavanje stabilnosti cijena.

U ostvarivanju primarnog cilja monetarna se politika fokusira na srednjoročno razdoblje uvažavajući pritom neizvjesnosti u transmisiji monetarne politike na gospodarstvo i na inflaciju, a koje nastaju zbog promjenjivih vremenskih odmakata s kojima mjere monetarne politike utječu na inflaciju i gospodarstvo. Osim toga, razmatranje pitanja iz srednjoročne perspektive omogućuje strpljivost u suočavanju s privremenim šokovima koji bi se mogli sami

od sebe raspršiti, čime se izbjegava nepotrebna kolebljivost ekonomske aktivnosti i zaposlenosti. Srednjoročna orijentacija omogućuje Upravnom vijeću da u svojim odlukama o monetarnoj politici uzme u obzir i druga razmatranja relevantna za postizanje stabilnosti cijena, poput financijske stabilnosti. Dakle, u promatranom trogodišnjem razdoblju strategijski cilj Hrvatske narodne banke bit će pridonositi odlukama o monetarnoj politici Eurosustava, koja za osnovni cilj ima održavanje stabilnosti cijena.

HNB pridonosi odlukama o monetarnoj politici Eurosustava sudjelovanjem guvernera u Upravnom vijeću Europske središnje banke. U tu svrhu, Hrvatska narodna banka izrađuje analitičke podloge za sudjelovanje guvernera u raspravama i donošenju odluka o monetarnim pitanjima na sastancima Upravnog vijeća Europske središnje banke te predstavnika Hrvatske narodne banke u Odboru za monetarnu politiku Europske središnje banke; prati, analizira i priprema istraživanja iz domene monetarnih kretanja, kretanja na financijskim tržištima iz perspektive monetarne politike, analizira transmisiju monetarne politike kroz bankovne i ne-bankovne institucije; izrađuje i makroekonomske prognoze i simulacije promjena u ekonomskoj politici.

U trenutnim okolnostima koje obilježava visoka ekonomska neizvjesnost i inflacija koja znatno premašuje ciljanu razinu od 2%,

prioritetnim područjima u Hrvatskoj narodnoj banci smatraju se ona koja se fokusiraju na analizu činitelja koji pokreću dinamiku inflacije, analizu odrednica kreditne ponude i potražnje i njihovu povezanost s monetarnom politikom, analizu odrednica troškova zaduživanja na različitim segmentima financijskog tržišta, analizu različitih faza transmisijskog mehanizma monetarne politike te analizu tržišnih očekivanja, posebice inflacijskih očekivanja i ocjenu njihove uloge u dinamici tekućih inflatornih kretanja i prognozi inflatornih kretanja u budućnosti.

Također, Hrvatska narodna banka dva puta godišnje (u srpnju i prosincu) u publikaciji Makroekonomska kretanja i prognoze objavljuje projekcije osnovnih makroekonomskih pokazatelja za Hrvatsku. Makroekonomske prognoze uključuju kvantifikaciju očekivanih kretanja pojedinih varijabli (projekcije), opis pretpostavki na kojima se one zasnivaju, analizu glavnih rizika za ostvarenje projekcija te komentar odstupanja tekućih projekcija od prethodnih očekivanja. Cilj izrade i objave makroekonomskih prognoza jest pružiti konceptualnu i empirijsku osnovu za kreiranje zajedničke monetarne politike te pružiti podršku u ostvarivanju strategijskog cilja ostvarivanja stabilnosti cijena, posebice kroz pružanje detaljnih informacija o ključnim čimbenicima koji utječu na inflaciju i njezino kretanje u budućnosti, a time i na inflacijska očekivanja.

2. Očuvanje financijske stabilnosti

NAŠI PRIORITETI

- unaprjeđenje postojećih i razvoj novih izvora podataka i izvedenih pokazatelja rizika kako bi se na osnovi njih unaprijedili postojeći ili proizveli novi pokazatelji rizika prekomjerne zaduženosti, rizika povezanih s tržištem nekretnina ili s klimatskim promjenama
 - daljnji razvoj i unaprjeđenje modela za izradu scenarija nepovoljnih makrofinancijskih uvjeta, kao i *top-down* modela za analizu njihovih učinaka na bankovni sustav, uz uvođenje sustava dinamičkog testiranja te uključivanja naprednijih alata za procjenu širenja rizika zaraze kroz sustav, kao i razvoj novih satelitskih modela za testiranje učinaka klimatskih rizika
 - razvoj pokazatelja na osnovi kojih bi se u slučaju potrebe mogle oblikovati i pratiti mjere za ublažavanje rizika povezanih s prekomjernim zaduživanjem nefinancijskoga privatnog sektora
 - identificiranje ključnih rizika zajedno s ESB-om i drugim nacionalnim nadležnim tijelima te revidiranje i utvrđivanje strateških supervizorskih prioriteta koji se ugrađuju u supervizorsku provjeru i ocjenu pojedinačnih kreditnih institucija
-

U Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, uz njegov cilj – održavanje stabilnosti cijena – kao jedna od važnijih zadaća ističe se i pridonošenje stabilnosti ukupnoga financijskog sustava. Financijska stabilnost jedan je od ključnih preduvjeta održivoga gospodarskog rasta. Očituje se u nesmetanom funkcioniranju svih segmenata financijskog sustava u procesu alokacije resursa, procjene i upravljanja rizicima te izvršavanja plaćanja, kao i u otpornosti sustava na iznenadne šokove. U očuvanju financijske stabilnosti važnu ulogu ima makrobonitetna politika, čijim provođenjem Hrvatska narodna banka nastoji spriječiti ili ublažiti pojavu i širenje sistemskih rizika i ojačati otpornost financijskog sustava, s krajnjim ciljem smanjenja vjerojatnosti nastupanja i troškova kriznih epizoda. I nakon pristupanja bankovnoj uniji i europodručju, Hrvatska narodna banka makrobonitetnu politiku provodi

samostalno, ali se odluke donose u suradnji i koordinaciji s Europskom središnjom bankom.

Pri ispunjavanju tog zadatka ističu se tri prioriteta područja. Hrvatska narodna banka sustavno prati i analizira sistemske rizike koji bi mogli ugroziti stabilnost financijskog sustava i poduzima mjere za njezino očuvanje. Sistemski rizici mogu proizlaziti iz financijskog ili nefinancijskog sektora te biti povezani s prekomjernim kreditnim rastom i zaduživanjem, prekomjernom ročnom neusklađenosti i nelikvidnosti na tržištu, izravnim i neizravnim koncentracijama izloženosti ili neprimjerenim poticajima i moralnim hazardom. U tu svrhu kontinuirano se razvijaju i unaprjeđuju izvori podataka i pokazatelji na osnovi kojih se prate i procjenjuju rizici za financijsku stabilnost, mogući okidači za njihovu materijalizaciju te njihov učinak na stabilnost financijskog sustava i na cijelo domaće gospodarstvo.

U tom smislu jedan od prioritetnih ciljeva u sljedećem trogodišnjem razdoblju jest unaprjeđenje postojećih i razvoj novih izvora podataka i izvedenih pokazatelja rizika, osobito granularnih izvora podataka o kreditima kućanstvima i poduzećima, kako bi se na osnovi njih unaprijedili postojeći ili proizveli novi pokazatelji rizika prekomjerne zaduženosti, rizika povezanih s tržištem nekretnina ili s klimatskim promjenama. Procjena sistemskih rizika nadopunjuje se provođenjem testiranja otpornosti kreditnih institucija na stres tijekom hipotetskih, iznimno nepovoljnih makroekonomskih i financijskih kretanja koja predstavljaju malo vjerojatnu, ali moguću materijalizaciju sistemskih rizika relevantnih za poslovanje bankarskog sektora u Hrvatskoj. Sustav testiranja može primjenjivati različite simulacije, poput ocjene učinaka različitih izvora šokova ili regulatornih mjera na stabilnost financijskog sustava, a dobiveni rezultati pridonose boljoj procjeni sistemskih rizika i pravodobnom poduzimanju mjera za njihovo ublažavanje i izgradnju otpornosti kreditnih institucija. Kao prioritet u sljedećem razdoblju ističe se nastavak razvoja i unaprjeđenja modela za izradu scenarija nepovoljnih makrofinancijskih uvjeta, top-down modela za analizu njihovih učinaka na bankovni sustav, uz uvođenje sustava dinamičkog testiranja te uključivanja naprednijih alata za procjenu širenja rizika zaraze kroz sustav, kao i razvoj novih satelitskih modela za testiranje učinaka klimatskih rizika. Na osnovi rezultata svih ovih analiza Hrvatska narodna banka provodi makrobonitetnu politiku, odnosno odabire i kalibrira odgovarajuće instrumente makrobonitetne politike iz svoje nadležnosti. S ciljem jačanja otpornosti kreditnih institucija na moguće i iznenadne šokove propisuju se zaštitni slojevi kapitala, koji im u kriznim situacijama mogu pomoći da lakše apsorbiraju moguće gubitke i očuvaju kreditnu aktivnost kao važnu potporu održavanju gospodarskog rasta. U sljedećem razdoblju nastavit će se redovito i u skladu sa zakonski propisanim rokovima preispitivati i utvrđivati zaštitni slojevi za protuciklički sistemski rizik, strukturni sistemski rizik te ostale sistemski važne institucije, a

po potrebi donositi i druge mjere usmjerene na kapital ili likvidnost banaka. Budući da su Hrvatskoj narodnoj banci na raspolaganju i mjere za ublažavanje rizika povezanih s prekomjernim zaduživanjem nefinancijskoga privatnog sektora, poput mjera usmjerenih na korisnike kredita, jedan od prioritetnih zadataka jest razvoj pokazatelja pomoću kojih bi se u slučaju potrebe mogle oblikovati i pratiti takve mjere. S ciljem povećanja učinkovitosti makrobonitetne politike, redovito se prati učinak uvedenih mjera na bankarski sektor i cjelokupno gospodarstvo u odnosu na razinu sistemskih rizika, kako bi se one po potrebi mogle pravodobno prilagoditi, a pri izmjenama postojećih ili donošenju novih mjera provode se savjetovanja s javnošću.

Hrvatska narodna banka pri provođenju makrobonitetne politike surađuje sa svim domaćim i međunarodnim institucijama čije djelovanje može utjecati na stabilnost financijskog sustava. U okviru Vijeća za financijsku stabilnost, koje je zaduženo za oblikovanje makrobonitetne politike Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka surađuje i razmjenjuje informacije s Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga, Hrvatskom agencijom za osiguranje depozita i Ministarstvom financija Republike Hrvatske. Na razini Europske unije, od pridruživanja bankovnoj uniji i ulaska u europodručje oblikuje makrobonitetnu politiku u koordinaciji i suradnji s Europskom središnjom bankom. Navedeno uključuje praćenje, analizu i procjenu tema iz područja financijske stabilnosti i makrobonitetne politike te dostavu podataka i razvoj izvora podataka prema zahtjevima jedinstvenoga nadzornog mehanizma. Osim toga, kada je riječ o temama analize rizika za financijsku stabilnost i provedbe makrobonitetne politike, Hrvatska narodna banka sudjeluje u radnim skupinama i odborima Europske središnje banke, Europskog odbora za sistemske rizike i drugih institucija Europske unije.

Važnu ulogu u očuvanju povjerenja u financijski sustav, a time i financijske stabilnosti, ima transparentnost makrobonitetne

politike i sustavno informiranje sudionika financijskih tržišta, drugih institucija i šire javnosti o ranjivostima i rizicima koji bi mogli ugroziti financijsku stabilnost. U tu svrhu, Hrvatska narodna banka objavljuje svoje redovne publikacije Financijska stabilnost i Makroprudencijalna dijagnostika, u kojima se prikazuju rezultati provedenih analiza, upozorava na glavne sistemske rizike i obavještava o mjerama koje poduzima radi očuvanja financijske stabilnosti. Usto se u sklopu povremenih publikacija objavljuju i rezultati različitih istraživanja iz područja makrobonitetne politike i financijske stabilnosti, a pripremaju se i povremene analize i komentari aktualnih relevantnih tema za potrebe informiranja stručne i opće javnosti.

Ulaskom Hrvatske u europodručje redefinirana je i uloga bankovne supervizije koja sada zajedno s Europskom središnjom bankom u okviru jedinstvenoga nadzornog mehanizma djeluje u cilju očuvanja sigurnosti i stabilnosti hrvatskoga bankarskog sektora. Održavanjem povjerenja u bankovni sustav i u užem se segmentu pridonosi očuvanju financijske stabilnosti kao širem konceptu.

Implementacijom odgovarajućih regulatornih inicijativa te održavanjem visokih supervizorskih standarda postiže se djelotvoran prudencijalni okvir za poslovanje banaka. Ulaskom u europodručje supervizija HNB-a regulatorno djeluje ne samo u okviru hrvatskog zakonodavstva već je uključena u formuliranje supervizorskih standarda u jedinstvenom nadzornom mehanizmu.

Supervizija HNB-a aktivno je uključena u identificiranje ključnih rizika zajedno s Europskom središnjom bankom i drugim nacionalnim nadležnim tijelima te revidira i utvrđuje strateške supervizorske prioritete koji se ugrađuju u supervizorsku provjeru i ocjenu pojedinačnih kreditnih institucija.

Razvoj novih metodologija, implementacija zajedničkih supervizorskih standarda te komunikacija i koordinacija unutar jedinstvenoga nadzornog mehanizma pridonose izradi kvalitetnih supervizorskih "proizvoda", što pridonosi sigurnosti bankarskog sustava i financijskoj stabilnosti u užem smislu.

3. Učinkovito funkcioniranje platnih sustava i sustava opskrbe novcem

NAŠI PRIORITETI

U području **platnog prometa** ističu se infrastrukturni i regulatorni prioriteti:

- pristupanje hrvatske bankovne zajednice i Fine kao upravitelja EuroNKSInst sustava u TIPS (*TARGET Instant Payments Settlement*), čime će se postići puna paneuropska interoperabilnost usluge instant plaćanja u eurima za sve hrvatske banke i njihove korisnike
- uključenje Središnjega klirinškoga depozitarnog društva i ostalih dionika hrvatskog tržišta kapitala u T2S (*Target2Securities*), čime će se dionici moći koristiti svim benefitima pune paneuropske interoperabilnosti

- donošenje nove direktive (*Payment Services Directive (PSD3)*) i njezino transponiranje u hrvatsko zakonodavstvo kroz novi Zakon o platnom prometu.

Kod **sustava opskrbe novcem** ističu se

- potreba uravnoteženja eksterne efikasnosti primjenom adekvatnoga regulatornog okvira
- potreba uravnoteženja interne efikasnosti adekvatnim prostorno, tehničko-tehnološkim i organizacijskim rješenjima
- istodobno nastojanje da ekološki otisak cijelog sustava bude što manji kako bi se ublažile klimatske promjene.

Za nesmetano odvijanje sveukupne gospodarske aktivnosti potrebno je održavati sigurno, stabilno i efikasno funkcioniranje platnog prometa i opskrbe gotovim novcem.

Posljednjih nekoliko godina veliki pomak ostvaren je u područjima platnoprojetne infrastrukture i regulatornog okvira pružanja platnih usluga.

Ulaskom u Eurosustav platnoprojetna eurska infrastruktura Republike Hrvatske integrirana je u infrastrukturu Eurosustava. Time je zaokružen proces infrastrukturne prilagodbe koja omogućuje svim pružateljima platnih usluga, ali i njihovim korisnicima u Republici Hrvatskoj ravnopravnu tržišnu utakmicu na

jedinstvenom tržištu Europske unije pod istovjetnim uvjetima koji vrijede u Eurosustavu. U nadolazećem trogodišnjem razdoblju očekuje se dodatni razvoj platnoprojetne infrastrukture u tehnološkom i funkcionalnom smislu, s naglaskom na dovršetku postupka konsolidacije infrastrukture Eurosustava, pristupanju Središnjega klirinškoga depozitarnog društva i bankovne zajednice T2S-u (engl. *Target2Securities*), daljnjem razvoju usluge instant plaćanja i nastavku procesa standardizacije. U regulatornom smislu očekuje se dodatno ubrzavanje ciklusa razvoja novih propisa kako bi se regulatorni okvir primjerenom dinamikom prilagođavao tehnološkom razvoju i preferencijama korisnika. Tako se očekuje donošenje regulatornog paketa vezanog uz

instant plaćanja i donošenje novih direktiva (*Payment Services Directive*, izmjena *Electronic Money Directive* i *Settlement Finality Directive*).

Kao infrastrukturni prioriteti ističu se pristupanje hrvatske bankovne zajednice i Fine kao upravitelja EuroNKSInst sustava u TIPS (engl. *TARGET Instant Payments Settlement*), čime će se postići puna paneuropska interoperabilnost usluge instant plaćanja u eurima za sve hrvatske banke i njihove korisnike te uključenje Središnjega klirinškoga depozitarnog društva i ostalih dionika hrvatskog tržišta kapitala u T2S, čime će se dionici moći koristiti svim benefitima pune paneuropske interoperabilnosti.

Kao prioritet u području regulatornog uređenja ističe se donošenje nove direktive (*Payment Services Directive (PSD3)*) i njezino transponiranje u hrvatsko zakonodavstvo kroz novi Zakon o platnom prometu.

Sustav opskrbe gotovim novcem dio je gotovinskog ciklusa države, kojim se građanima i poslovnim subjektima osiguravaju potrebne količine gotovog novca za njihove potrebe. Osim opskrbe gotovim novcem, sastavni dijelovi gotovinskog ciklusa jesu pohrana, obrada i uništavanje gotovog novca, gotovinske točke na kojima građani i poslovni subjekti podižu i polažu gotov novac, prijevoz gotovog novca, zaštita integriteta gotovog novca, njegova analiza te edukacija dionika gotovinskog ciklusa.

Kako bi se učinkovito upravljalo gotovinskim ciklusom, potrebno je uravnotežiti:

1. eksternu efikasnost primjenom adekvatnog regulatornog okvira
2. internu efikasnost adekvatnim prostorno, tehničko-tehnološkim i organizacijskim rješenjima
3. istodobno pazeći da ekološki otisak cijelog sustava bude što manji kako bi se ublažile klimatske promjene.

1. Efikasnost sustava opskrbe gotovim novcem

Iako sustav opskrbe gotovim novcem obuhvaća procese planiranja potrebnih količina novčanica i kovanica, njihovu nabavu i distribuciju, potrebno ga je promatrati u širem kontekstu, zajedno s drugim dijelovima gotovinskog ciklusa. Pri uvođenju eura uočeni izazovi gotovinskog ciklusa dodatno su aktualizirali potrebu daljnje optimalizacije i reorganizacije sustava opskrbe gotovim novcem. U sljedećem trogodišnjem razdoblju očekuje se izrada novoga regulatornog okvira sustava opskrbe gotovim novcem i prilagodba svih dionika sustava novom regulatornom okviru kako bi opskrba gotovim novcem postala efikasnija te kako bi se i nadalje građanima i poslovnim subjektima osigurao adekvatan pristup gotovome novcu.

2. Efikasnost internih procesa

Interni procesi središnje banke vezani uz poslovanje s gotovim novcem imaju znatan utjecaj na efikasnost cijeloga gotovinskog ciklusa. Počevši od 1. siječnja 2024., uz redovne poslove zamjene oštećenoga gotovog novca eura, Hrvatska narodna banka jedina će mijenjati gotov novac kune za euro, za što će, među ostalim, biti potrebno osigurati i tehnički adekvatno opremiti prostor za primanje stranaka. Tijekom procesa uvođenja eura dodatno je potvrđena potreba za novim trezorskim prostorom s pripadajućom optimalnom infrastrukturom i prilagođenom aplikativnom podrškom procesima pohrane, obrade, opskrbe gotovim novcem i izvješćivanja Europske središnje banke o gotovom novcu.

Nadalje, nakon uvođenja eura kao službene valute Republike Hrvatske evidentiran je veći priljev krivotvorenih novčanica i kovanica eura, a takav se trend očekuje i u sljedećem razdoblju, osobito tijekom i nakon turističkih sezona.

Kako bi se moglo odgovoriti na navedene izazove, u trogodišnjem razdoblju očekuje se daljnje unaprjeđivanje aplikativne podrške

poslovnim procesima, daljnja edukacija i razvoj kompetencija zaposlenika, rješavanje poslovnog prostora za prihvatanje stranaka kod zamjene gotovog novca te rješavanje primjerenoga trezorskog prostora i pripadajuće infrastrukture.

3. Ublažavanje klimatskih promjena i briga o okolišu

Učinak klimatskih promjena sve je vidljiviji i Hrvatska će, kao i većina zemalja, u sljedećim desetljećima biti izložena daljnjem postupnom povećavanju prosječne temperature i opasnim vremenskim ekstremima, koji će neupitno utjecati na poslovanje svih dionika gotovinskog ciklusa. Kako bi se smanjio ekološki otisak u procesu uništavanja neprikladnih novčanica,

Hrvatska narodna banka unatrag nekoliko godina izrezane novčanice zbrinjava na ekološki prihvatljiv način, i to recikliranjem. S obzirom na veliku količinu povučene novčanice kuna, Hrvatska će se narodna banka i u sljedećem razdoblju brinuti o zaštiti okoliša te povučene novčanice kuna zbrinjavati ili recikliranjem ili spaljivanjem uz uporabu energije. Također će se pri nabavi nove opreme za poslovanje s gotovim novcem brinuti o što manjoj potrošnji električne energije. U rješavanju primjerenoga trezorskog prostora i pripadajuće infrastrukture vodit će se načelima ublažavanja klimatskih promjena i klimatske tranzicije nabavljajući održivu infrastrukturu i tehnologiju potrebnu za stvaranje održivoga gospodarstva otpornog na klimatske promjene.

4. Uspješna integracija u Eurosustav

NAŠI PRIORITETI

- kvalitetne i pravodobne pripreme analitičkih i drugih podloga radi sudjelovanja predstavnika Hrvatske narodne banke u radnim tijelima Europskog sustava središnjih banaka i Eurosustava

Uvođenjem eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. Hrvatska je narodna banka postala dijelom Eurosustava. To podrazumijeva sudjelovanje u definiranju zajedničke monetarne politike i donošenju svih drugih odluka Upravnog vijeća Europske središnje banke koje se odnose na Eurosustav. Guverner Hrvatske narodne banke član je Upravnog vijeća Europske središnje banke kao najvišeg tijela za odlučivanje. Stručnjaci Hrvatske narodne banke potpuno ravnopravno sudjeluju na sastancima otprilike 160 odbora, pododбора, radnih skupina i drugih radnih tijela u okviru Eurosustava i jedinstvenoga nadzornog mehanizma te pridonose pripremi podloga za odlučivanje u svojim odgovarajućim područjima. Zajedničku monetarnu politiku u Hrvatskoj provodi Hrvatska narodna banka – kada je riječ o monetarnim operacijama, banke i nadalje posluju izravno s Hrvatskom narodnom bankom.

Hrvatska narodna banka i u okviru Eurosustava nastavlja samostalno obavljati niz aktivnosti, u skladu sa zajedničkim procedurama tamo gdje one postoje. To se odnosi na područja kao što su makrobonitetna politika, upravljanje financijskom imovinom, nesmetano funkcioniranje platnog sustava, izdavanje novčanica i kovanica eura, proizvodnja službene statistike, zaštita potrošača te nadzor provedbe propisa za sprječavanje pranja novca i financiranja

terorizma. U okviru bankovne unije, Hrvatska narodna banka provodi superviziju kreditnih institucija kao dio jedinstvenoga nadzornog mehanizma te je, zajedno s Jedinstvenim sanacijskim odborom (u okviru jedinstvenoga sanacijskog mehanizma), sanacijsko tijelo za kreditne institucije u Hrvatskoj.

Za uspješno funkcioniranje u okviru Eurosustava i, naposljetku, učinkovito sudjelovanje u donošenju odluka koje se odnose na cijelo europodručje, odnosno Eurosustav, ključne su kvalitetne i pravodobne pripreme analitičkih i drugih podloga. To se, potom, prenosi i na angažirano i kvalitetno sudjelovanje predstavnika Hrvatske narodne banke u radnim tijelima Europskog sustava središnjih banaka i Eurosustava. Stoga se prioritarnim područjem smatra kvalitetna i pravodobna priprema za sudjelovanje u raspravama i odlučivanju o određenim temama na razini Europskog sustava središnjih banaka i Eurosustava. Također, kroz sudjelovanje u radu i odlučivanju u okruženju Eurosustava ocjenjuje se koja su pitanja od posebnog interesa za Hrvatsku narodnu banku. Među temama o kojima se raspravlja i odlučuje, u tom smislu, određuju se prioritarnne teme za specifično zalaganje i zauzimanje stavova, i na razini stručnih službi, odnosno odbora Europskog sustava središnjih banaka/ Eurosustava, i na razini tijela za odlučivanje.

5. Usmjerenost prema održivome razvoju

NAŠI PRIORITETI

- analiza podataka o klimatskim i okolišnim rizicima te praćenje i upravljanje ovim rizicima za vlastito poslovanje i finansijski sustav
 - usmjerenost na ugljično neutralno gospodarstvo, što uključuje održivo financiranje u provođenju monetarnih operacija i upravljanju vlastitom imovinom te promicanje ozelenjivanja finansijskog sustava (financiranje aktivnosti usmjerenih na zaštitu okoliša te prilagodbu i borbu protiv klimatskih promjena)
 - utvrđivanje i smanjivanje vlastitoga ugljičnog otiska
-

Hrvatska je narodna banka usmjerena na održivi razvoj ponajprije kroz razmatranje klimatskih promjena i zaštite okoliša u svim segmentima svoga djelovanja, što se očituje i u ciljevima opisanim u Klimatskoj deklaraciji, objavljenoj 3. studenoga 2021. na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke, a koja uključuje izgradnju i poboljšanje vještina i znanja zaposlenika Hrvatske narodne banke o učincima klimatskih promjena na glavne ciljeve Hrvatske narodne banke; razvoj i provedbu vlastite klimatske strategije i dodjelu odgovarajućih resursa prepoznavanju, razumijevanju i praćenju klimatskih i okolišnih rizika u različitim područjima svoje nadležnosti, a osobito u području finansijske stabilnosti, supervizije, istraživanja, provođenja monetarne politike i upravljanja finansijskom imovinom; uključivanje klimatskih i okolišnih rizika u supervizorska očekivanja u skladu s Vodičem o klimatskim i okolišnim rizicima Europske središnje banke; sudjelovanje u redovitim otvorenim dijalozima s kreditnim institucijama kako bi ih se potaklo da uključe klimatske i okolišne rizike u svoje okvire upravljanja rizicima i postupke odlučivanja te pružanje podrške uspostavi radne skupine u sklopu Bečke inicijative zadužene za istraživanje načina na koji se kreditnim institucijama

može pomoći da se prilagode klimatskoj tranziciji u transformaciji gospodarstava u skladu s europskim klimatskim ciljevima.

U svom usmjerenju prema održivom razvoju Hrvatska će narodna banka ojačati međuinstitucionalnu suradnju između finansijskih regulatora i finansijskog sustava usmjerenih na zaštitu okoliša kao i prilagodbu i borbu protiv klimatskih promjena te sudjelovati u međunarodnim nastojanjima u tom području.

U sklopu strategijskog cilja usmjerenosti prema održivom razvoju ističu tri prioritetna područja djelovanja.

Prvo prioritetno područje je razumijevanje, praćenje i upravljanje klimatskim i okolišnim rizicima za gospodarstvo, monetarnu politiku i finansijski sustav. To se odnosi na prikupljanje podataka o klimatskim i okolišnim rizicima, njihovu analizu te praćenje mogućih učinaka klimatskih promjena na gospodarstvo i finansijske institucije. U skladu s tim Hrvatska narodna banka i nadalje će pratiti klimatske i okolišne rizike za svoje poslovanje i finansijski sustav i njima upravljati.

Drugo prioritarno područje je podržavanje prelaska na ugljično neutralno gospodarstvo. Hrvatska narodna banka uključuje ciljeve održivog financiranja u provođenju svojih monetarnih operacija i upravljanje vlastitom imovinom te promiče ozelenjivanje financijskog sustava (financiranje aktivnosti usmjerenih na zaštitu okoliša te prilagodbu i borbu protiv klimatskih promjena), u čemu će se ustrajavati i nadalje.

Treće prioritarno područje je utvrđivanje i smanjivanje vlastitoga ugljičnog otiska. U tom segmentu očekuje se utvrđivanje i primjena mjera koje će pripremiti Radna skupina za predlaganje mjera za smanjenje emisije stakleničkih plinova i zaštitu okoliša u poslovanju Hrvatske narodne banke.

6. Djelotvorno, odgovorno i transparentno upravljanje organizacijom

NAŠI PRIORITETI

- intenziviranje programa stručnog usavršavanja, iz različitih područja poslovanja, razvoja vještine vođenja, unaprjeđenja suradnje i timskog rada, komunikacijskih vještina te programa promicanja etičnosti u poslovanju
- unaprjeđenje informatičke tehnologije te potrebne prilagodbe u aplikacijskim i infrastrukturnim sustavima poslovnih funkcija zbog sve intenzivnijih zahtjeva iz okruženja kao što su Europski sustav središnjih banaka, Europska središnja banka i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo
- poboljšanje energetske učinkovitosti građevinskih elemenata i termotehničkih sustava zgrada kako bi se svrha i korištenje poslovnog prostora podigli na višu razinu

Ovaj cilj pruža podlogu i pridonosi kvalitetnom ostvarenju preostalih ciljeva. U tom kontekstu, Hrvatska će narodna banka aktivno razvijati i nacionalnu i međunarodnu suradnju, osobito u razmjeni iskustava i znanja, kao i komunikaciju kako bi se na što efikasniji način dosegli strategijski ciljevi, uzimajući pritom u obzir i prilagodbe svojih podzakonskih propisa pravnim aktima Europske središnje banke te drugim pravnim aktima Europske unije gdje je to potrebno. Također, nastojanjem daljnjeg unaprjeđivanja i razvoja unutarnje strukture, organizacijske kulture i horizontalne suradnje unutar same Banke, poštujući svoje

etičke vrijednosti (odgovorno ponašanje, profesionalnost, neovisnost, nepristranost i transparentnost), pridonijet će se i nadalje stvaranju zajedništva kako bi se svaki zaposlenik osjećao kao bitan dio organizacije.

U ovim će nastojanjima prioritarnu ulogu imati upravljanje ljudskim potencijalima, unaprjeđenje informatičkog sustava, odnosno brzina prilagođavanja tehnološkim inovacijama i daljnje podizanje troškovne svjesnosti i odgovornosti te ekonomičnosti pri alokaciji resursa kroz transparentnost, ažurnost i točnost u financijskom izvješćivanju.

Pri ispunjavanju navedenog ističu se tri prioriteta područja:

1. Prepoznavanje znanja kao temelja organizacije i shodno tome zaposlenika kao njezinih najvažnijih čimbenika. U tom je smislu potrebno privući i razvijati zaposlenike s odgovarajućim vještinama kroz poticajne radne uvjete, vrednovati njihov rad na osnovi njihovih zasluga i raditi na suradnji dijeljenjem znanja kroz cijelu Banku putem podržavanja kulture učenja kako bi se osiguralo da je Banka poželjan poslodavac na tržištu rada. Unutar same Banke njegovat će se zajedništvo kao osnovna zajednička vrijednost, čime će se promicati i osjećaj pripadnosti, komunikacija i uzajamno poštovanje. Uz programe stručnog usavršavanja, uključujući i programe uvođenja novih, specifičnih obrazovnih programa s obzirom na sve veće zahtjeve za ekspertnim znanjima iz različitih područja poslovanja, intenzivirat će se i programi razvoja vještina vođenja, unaprjeđenja suradnje i timskog rada, komunikacijskih vještina (treninga medijskog nastupa, uspješne prezentacije, pregovaranja) te programi promicanja etičnosti u poslovanju.
2. Kontinuirano provođenje unaprjeđenja informatičke tehnologije, ponajprije zbog potrebe implementacije znatnih prilagodbi vezano uz superviziju, centralnobankarske

operacije i statistiku u aplikacijskim i infrastrukturnim sustavima zbog sve intenzivnijih zahtjeva iz okruženja – primarno Europskog sustava središnjih banaka, Europske središnje banke i Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo. S obzirom na promjene u internim procesima i zahtjevima Eurosustava, bit će nužno izvršiti i velike prilagodbe u postojećem sustavu upravljanja kvalitetom poslovanja vezane uz funkciju supervizije i statistike koje na razini Eurosustava predstavljaju kritične poslovne funkcije. Posljedično, bit će nužno formalizirati i unaprijediti sustav upravljanja operativnim rizikom Hrvatske narodne banke. Na ovaj način ojačat će se rizična raspoloživost i dostupnost sustava.

3. Poboljšanje energetske učinkovitosti građevinskih elemenata i termotehničkih sustava zgrada kako bi se svrha i korištenje poslovnog prostora podigli na višu razinu, samim time poboljšavajući uvjete za profesionalno obavljanje zadataka u poticajnom radnom okruženju.

Interna područja fokusa bit će i nadalje omogućavanje pravodobne reakcije i prilagodbe okruženju, djelatnosti, učinkovitosti i održivosti u izvršavanju ostalih strategijskih ciljeva i promicanje osnažene kulture izvrsnosti, inovativnosti i uključenosti unutar Banke.

STRATEGIJSKI PLAN
za razdoblje od 2024. do 2026.
www.hnb.hr